

Kristiansund kommune

I medvind uansett vær

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Fylkeshuset
6400 Molde

Deres ref:	Vår ref	Saksbehandler	Dato
	2014/417749-88	Petter Ingeberg	30.06.2016

Bystyrets vedtak om kommunereformen

Vi viser til tidligere skriv fra fylkesmannen vedrørende kommunereformen, kommunenes utredningsplikt og frist for innsending av endelig vedtak.

Bystyret i Kristiansund behandlet saken i møte 28. juni 2016 og gjorde følgende vedtak:

1. Kristiansund kommune ser behovet for ny kommuneinndeling på Nordmøre. (Enstemmig)
2. Bystyret slutter seg til den signerte intensjonsavtalen mellom Kristiansund og Gjemnes datert 20. mai 2016. Realisering av avtalen gir positive ringvirkninger, og oppfyller de nasjonale målene i kommunereformen for de to kommunene. (Enstemmig)
3. Bystyret mener at en framtidig etablering av en ny og større kommune bestående av Kristiansund, Averøy, Tingvoll, Gjemnes (4K) blir en bærekraftig kommune som er i stand til å møte morgendagens utfordringer på en god måte. Den nye kommunen kan etableres med alle de fire kommunene, eventuelt noen av dem. (Vedtatt mot 1 stemme)
4. Ordføreren får fullmakt til å gå i dialog med Gjemnes kommune for å supplere intensjonsavtalen med følgende tilføyelse: Som et ledd i arbeidet med realisering av intensjonene i avtalen, og for å svare på oppfordringen i Tidens Krav 14. juni, foreslår Kristiansund, i tillegg til å opprettholde omfanget av antallet arbeidsplasser på kommunehuset i Gjemnes, også å forplikte seg til at det gamle sykehjemsbygget brukes som kommunalt administrasjonsbygg. På denne måten vil antallet kommunale kompetansearbeidsplasser på Batnfjordsøra øke, og kan samtidig føre til økt lokal bosetting samt styrke elevgrunnlaget til Batnfjord skule. Prosjekteiermøtet foreslår at dette kommer som en tilføyelse i intensjonsavtalen. Eventuelt andre forhold kan også vurderes. (Enstemmig)

Saksdokumentene følger vedlagt

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Med vennlig hilsen

Petter Ingeberg
Prosjektleder

Rådmann

Postadresse
Postboks 178, 6501 Kristiansund
E-post
postmottak@kristiansund.kommune.no

Besøksadresse
Kristiansund Servicekontor
Langveien 19
www.kristiansund.no

Telefon
71 57 40 00
Telefaks
71 57 40 35

Bank
8640.11.79250
Org.nr
NO 991 891 919

Arkiv: 024
Arkivsaksnr: 2014/417749-87
Saksbehandler: Petter Ingeberg
Dato: 08.06.2016

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Prosjekteier for kommunereform (utvidet formannskap)		14.06.2016
Bystyret		21.06.2016

Kommunereformen - endelig vedtak Kristiansund kommune

Vedlegg: Alle vedlegg er hyperkoblet direkte i saksfremlegget.

BYSTYRET 28. JUNI 2016

I samsvar med innstillingen gjorde bystyret følgende vedtak

5. Kristiansund kommune ser behovet for ny kommuneinndeling på Nordmøre.
(Enstemmig)
6. Bystyret slutter seg til den signerte intensjonsavtalen mellom Kristiansund og Gjemnes datert 20. mai 2016. Realisering av avtalen gir positive ringvirkninger, og oppfyller de nasjonale målene i kommunereformen for de to kommunene.
(Enstemmig)
7. Bystyret mener at en framtidig etablering av en ny og større kommune bestående av Kristiansund, Averøy, Tingvoll, Gjemnes (4K) blir en bærekraftig kommune som er i stand til å møte morgendagens utfordringer på en god måte. Den nye kommunen kan etableres med alle de fire kommunene, eventuelt noen av dem.
(Vedtatt mot 1 stemme)
8. Ordføreren får fullmakt til å gå i dialog med Gjemnes kommune for å supplere intensjonsavtalen med følgende tilføyelse: Som et ledd i arbeidet med realisering av intensjonene i avtalen, og for å svare på oppfordringen i Tidens Krav 14. juni, foreslår Kristiansund, i tillegg til å opprettholde omfanget av antallet arbeidsplasser på kommunehuset i Gjemnes, også å forplikte seg til at det gamle sykehjemsbygget brukes som kommunalt administrasjonsbygg. På denne måten vil antallet kommunale kompetansesarbeidsplasser på Batnfjordsøra øke, og kan samtidig føre til økt lokal bosetting samt styrke elevgrunnetilbudet til Batnfjord skule. Prosjekteiermøtet foreslår at dette kommer som en tilføyelse i intensjonsavtalen. Eventuelt andre forhold kan også vurderes. (Enstemmig)

BEHANDLING I PROSJEKTEIERGRUPPE KOMMUNEREFORM/- UTVIDET FORMANNSKAP - 14. JUNI 2016

Rådmannen la fram følgende reviderte innstilling

1. Kristiansund kommune ser behovet for ny kommuneinndeling på Nordmøre.
(enstemmig vedtatt)
2. Bystyret slutter seg til den signerte intensjonsavtalen mellom Kristiansund og Gjemnes datert 20. mai 2016. Realisering av avtalen gir positive ringvirkninger, og oppfyller de nasjonale målene i kommunereformen for de to kommunene.
(enstemmig vedtatt)
3. Bystyret mener at en framtidig etablering av en ny og større kommune bestående av Kristiansund, Averøy, Tingvoll, Gjemnes (4K) blir en bærekraftig kommune som er i stand til å møte morgendagens utfordringer på en god måte. Den nye kommunen kan etableres med alle de fire kommunene, eventuelt noen av dem.
(vedtatt mot 1 stemme))

Ordføreren fremmet følgende tilleggsforslag

Ordføreren får fullmakt til å gå i dialog med Gjemnes kommune for å supplere intensjonsavtalen med følgende tilføyelse: *Som et ledd i arbeidet med realisering av intensjonene i avtalen, og for å svare på oppfordringen i Tidens Krav 14. juni, foreslår Kristiansund, i tillegg til å opprettholde omfanget av antallet arbeidsplasser på kommunehuset i Gjemnes, også å forplikte seg til at det gamle sykehjemsbygget brukes som kommunalt administrasjonsbygg. På denne måten vil antallet kommunale kompetansearbeidsplasser på Batnfjordsøra øke, og kan samtidig føre til økt lokal bosetting samt styrke elevgrunnlaget til Batnfjord skule. Prosjekteiermøtet foreslår at dette kommer som en tilføyelse i intensjonsavtalen. Eventuelt andre forhold kan også vurderes.*

(enstemmig vedtatt)

SAKSFREMLEGG

Rådmannens innstilling (opprinnelig innstilling)

Rådmannen tilrår at prosjekteier (formannskapet + gruppelederne fra Rødt, SV, MDG og Krf) legger saken fram for bystyret med følgende forslag til vedtak:

1. Kristiansund kommune ser behovet for ny kommuneinndeling på Nordmøre.
2. Bystyret i Kristiansund mener at etablering av en ny og større kommune bestående av Kristiansund, Averøy, Tingvoll, Gjemnes (4K) blir en bærekraftig kommune som opp-fyller de nasjonale målene i kommunereformen. 4K blir også en kommune som er i stand til å møte morgendagens utfordringer.

Saksopplysninger

Denne saken gjelder

Stortinget vedtok i juni 2014 gjennomføring av en nasjonal kommunereform med mål om færre og større kommuner. Alle landets kommuner ble gitt et utredningsansvar og bedt om å gjennomføre en god lokal prosess slik at kommunestyrene har et godt beslutningsgrunnlag når de skal gjøre sine vedtak innen 1. juli i 2016. Fylkesmannen avgir sin innstilling innen 1. oktober 2016. Stortinget skal etter planen behandle kommunereformen i juni 2017.

Dette saksframlegget er laget med utgangspunkt i en momentliste fra fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Bakgrunn for saken

Kommunereformen ble introdusert i tiltredelseserklæringen til Solberg-regjeringen i oktober 2013 «Regjeringen vil gjennomføre en kommunereform, hvor det sørges for at nødvendige vedtak blir fattet i perioden, jf. samarbeidsavtalen (med Venstre og KrF).

(...) Regjeringen vil foreta en gjennomgang av oppgavene til fylkeskommunene, fylkesmennene og staten med sikte på å gi mer makt og myndighet til mer robuste kommuner.»

Kommunereformen ble vedtatt av et bredt politisk flertall på Stortinget i juni 2014.

Målene for kommunereformen er:

- Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne
- Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling
- Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner
- Styrket lokaldemokrati

Kommunereformen skal legge til rette for at flere kommuner slår seg sammen til større kommuner som bedre kan møte dagens og spesielt morgendagens utfordringer. Færre og større kommuner skal gi kommunene bedre kapasitet til å ivareta og videreutvikle lovpålagte oppgaver, gi bedre kvalitet i tjenestene, og muligheter til å videreutvikle bærekraftige og gode lokalsamfunn.

Kommunereformen er betegnet som den største moderniseringen av offentlig sektor på 50 år. Regjeringen mener at reformen er nødvendig for å tilpasse kommune-Norge til de store samfunnsendringene som har skjedd siden forrige store kommunereform på 1960-tallet. «På mange områder har velferdstjenestene vokst ut av dagens organisering. Derfor trengs det reformer. Vi setter ikke i verk kommunereformen for å endre Norge, men fordi Norge har endret seg» (Statsråd Jan Tore Sanner)

Sentrale endringstrekk er blant annet: Økt folketall, globalisering, sentralisering, urbani-
sering, nye arbeidsformer, ny teknologi, ubegrenset adgang til informasjon, infra-

struktur, videreutvikling av velferdsstaten, sterkere detaljstyring, strammere økonomi, mange interkommunale samarbeid.

Det i dag 428 kommuner i Norge med betydelige variasjoner i befolkning og størrelse. Alle er generalistkommuner, som innebærer at alle har det samme brede oppgaveansvaret og skal ivareta funksjonene som tjenesteleverandør, samfunnsutvikler, myndighetsutøver og demokratisk arena.

	Små kommuner (under 5000 innb.)	Mellomstore kommuner (5 – 20 000 innb.)	Store kommuner (over 20 000 innb.)	Sum
Ant. kommuner Norge	228	147	53	428
Møre og Romsdal	18	15	3	36
Nordmøre	7	3	1	11

I [oppdragsbrev datert 24. juni 2014](#) fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet, ble alle kommuner gitt et utredningsoppdrag. Dette innebærer at kommunene må gjennomføre prosesser knyttet til å utrede og vurdere ulike alternativer for eventuell sammenslåing, samt fatte endelig vedtak innen 1. juli 2016.

Stortinget har vedtatt at det fortsatt skal være tre folkevalgte nivå. Kommunene skal fortsatt være generalistkommuner. Det er pekt på at små kommuner kan få utfordringer med å løse de økte oppgavene som generalistkommunene får, samt å ha nok folk og tilstrekkelig kompetanse til dette. Som følge av prosessen med kommunereformen la regjeringen 4. april i år fram en [stortingsmelding om en regionreform](#) der det foreslås at 19 fylker blir endret til om lag 10 regioner. Fylkene har frist 1. desember 2016 til å gi sine råd, slik at nye folkevalgte regioner kan tre i kraft fra 1. januar 2020, samtidig med de nye kommunene som etableres som følge av kommunereformen.

Beskrivelse av Kristiansund

Kristiansund ligger på flere øyer ved utløpet av de store fjordene på Nordmøre. I 2008 fikk kommunen sine nåværende grenser da Kristiansund og Frei ble slått sammen. Kommunen er totalt på 87 km² og er den Nordmørskommunen som har minst flateinnhold, men samtidig med betydelig flere innbyggere enn i noen av de andre kommunene i regionen.

Kristiansund er den eneste byen på Nordmøre.

Folketallsutvikling (Kilde: fylkesstatistikk 2015)

	1995	2000	2005	2010	2014	2015	95-05	05-15	2014-2015	
									Tall	%
Kr.sund	22 092	22 124	22 327	23 238	24 395	24 507	1,1	9,8	112	0,5
Averøy	5 590	5 409	5 448	5 477	5 687	5 794	-2,5	6,4	107	1,9
Gjemnes	2 812	2 683	2 700	2 599	2 565	2 580	-4,0	-4,4	15	0,6
Tingvoll	3 257	3 148	3 105	3 071	3 064	3 090	-4,7	-0,5	26	0,8
Sunnadal	7 513	7 368	7 370	7 289	7 171	7 155	-1,9	-2,9	-16	-0,2
Halsa	2 023	1 808	1 697	1 650	1 581	1 563	-16,1	-7,9	-18	-1,1
Smøla	2 626	2 432	2 195	2 143	2 166	2 146	-16,4	-2,2	-20	-0,9
Aure	3 858	3 823	3 626	3 502	3 577	3 549	-6,0	-2,1	-28	-0,8
Surnadal	6 429	6 252	6 160	5 956	5 954	5 976	-4,2	-3,0	22	0,4
Rindal	2 179	2 138	2 101	2 041	2 046	2 038	-3,6	-3,0	-8	-0,4
Eide	3 060	3 193	3 304	3 382	3 471	3 463	8,0	4,8	-8	-0,2
Fylket	240 146	243 158	244 689	251 262	261 530	263 719	1,9	7,8	2189	0,8

Folketallsutviklingen for Kristiansund og Averøy viser moderat vekst. Eide har svak vekst. Gjemnes, Tingvoll, Sunndal, Surnadal, Rindal, Aure og Smøla har svak/moderat nedgang. Halsa har sterk nedgang.

Nordmørskommunene scorer dårligere enn landsgjennomsnittet på demografisk sårbarhet. Dette gjelder særlig i forhold til kjønnsbalanse, og hvor stor del av befolkningen som er i aldersgruppen 25-54, samt 65 år og eldre. (Demografisk sårbarhet måles gjennom ulike demografiske sårbarheter som aldersstruktur, kjønnsbalanse, fødsels- og dødsrater og migrasjon).

Kristiansund er grovt sett delt i fem bydeler: Innlandet, Kirkelandet, Goma, Nordlandet og Frei. Mesteparten av innbyggerne er bosatt i tettstedet Kristiansund. På Kirkelandet ligger byens sentrum med administrasjon og offentlig tjenesteyting. Mange tjenester ytes desentralisert.

Næringsmiddelindustrien har tradisjonelt sett vært stor i Kristiansund. Bedrifter innen fisketilvirkning, hermetikk og fryserier har særlig utpekt seg. Fra 1980-årene har kommunen også utviklet seg til å bli en sentral drifts- og leverandørbase for offshorevirksomheten utenfor Midt-Norge. I motsetning til de fleste nabokommunene har Kristiansund høy score på et variert næringsliv og gunstig bransjestruktur.

Kristiansund lufthavn er den eneste flyplassen på Nordmøre med kommersiell rutedrift og har direkte ruter innenlands til Oslo, Bergen, Trondheim, Molde, Florø og Stavanger. RV681 og RV70 gir forbindelse med E39 og fastlandet. I 2009 ble det åpnet tunnelforbindelse mellom Averøy og Kristiansund. Det er bussforbindelser til Trondheim, Oppdal stasjon på Dovrebanen, Åndalsnes og Molde. I tillegg går det hurtigbåt fra Kristiansund til Trondheim. Hurtigbåten stopper på flere av øyene på Nordmøre.

Kristiansund svarer til sognene og prestegjeldene Kristiansund og Nordlandet i Ytre Nordmøre prosti i Møre bispedømme. Kommunen hører til Nordmøre tingrett samt Nordmøre og Romsdal politidistrikt.

Kommunen har et inntektsnivå omtrent på landsgjennomsnittet, men hadde negativt driftsresultat i 2012, 2013 og 2014. Kommunen ble innmeldt i ROBEK i 2015. Driftsresultatet for 2015 var positivt, men med knapp margin. Netto driftsresultat ble forbedret med 43 millioner kroner i 2015. Prognosene for 2016, per første kvartal, viser et forventet årsoverskudd på 23 millioner.

Kvaliteten på tjenestetilbudet anses som rimelig godt. Det er noen utfordringer med rekruttering på enkelte små områder. Kommunen har også noen, men ikke uoverkommelige, utfordringer med å håndtere økende krav til kommunale tjenester.

I forhold til de kriteriene som ble laget av det [regjeringsoppnevnte ekspertutvalget](#) i 2014 og [kommuneproposisjonen for 2015](#), er Kristiansund på de fleste områder stor nok til å ivareta dagens oppgaveløsning med tilstrekkelig kvalitet, samt å ivareta de [nye oppgavene](#) som planlegges overført til kommunene fra staten.

Kommunereformen og prosessen i Kristiansund

2014

Arbeidet med kommunereformen i Kristiansund startet straks etter fylkesmannens oppstartsmøte 17. september. Petter Ingeberg ble samme dag utpekt som prosjektleder, og fikk i oppdrag å lede prosessen, foreløpig fram til bystyrets behandling i juni 2016.

Bystyret fikk første informasjon 30. september, og det ble avtalt at det skal være informasjon om kommunereformen på hvert bystyremøte framover.

Kristiansund tok initiativ til et felles formannskapsmøte mellom alle Nordmørskommunene 22. oktober. Her ble hver kommune oppfordret til å gi en foreløpig løypemelding om arbeidet med reformen.

I oktober ble første melding om kommunereformen publisert i kommunens månedlige informasjonsblad. Kommunereformen har siden hatt fast innslag i hver utgivelse.

Tirsdag 2. desember gjorde bystyret [prosessvedtak, og fastsatte tidsplan](#) fram til 2020. Prosjekteier ble formannskapetets medlemmer pluss øvrige gruppeledere. En styringsgruppe ble oppnevnt med representanter fra politisk og administrativ ledelse samt tillitsvalgte. Det ble oppfordret til at det lages felles milepælsplan for Orkidékommunene. Videre at det oppnevnes en egen arbeidsgruppe mellom kontaktpersonene i Orkidékommunene. Det ble også oppfordret til å etablere et samarbeidsforum mellom bykommunene og fylkesmannen. De gode erfaringene fra sammenslutningen Kristiansund-

Frei i 2008 ble ansett som nyttig erfaringsbakgrunn. Det er flere, både i administrasjonen og blant de folkevalgte, som har erfaringsbasert kompetanse på dette temaet. Oppnevnte grupper får møtegodtgjørelse. Referansegrupper ble oppnevnt. I tillegg til bystyret skal det være fast informasjonspunkt på hvert møte i ungdomsrådet.

I desember ble det opprettet et eget område om [kommunereformen på kristiansund.no](http://kommunereformen.på.kristiansund.no). Det ble også opprettet en egen [facebookside om kommunereformarbeidet i Kristiansund](#)

2015

Det ble det gjennomført nabopratt med Averøy, Gjemnes, Tingvoll, Halså, Aure og Smøla. Delegasjonen besto av ordfører Per Kristian Øyen, rådgiver Helge Hegerberg, byplanlegger Odd Arild Bugge, kompetanseleder Astri Sjøvik og prosjektleder Petter Ingeberg.

I mars var det folkemøte om reformen i Caroline. Om lag 70 personer møtte.

I april vedtok Orkidé å bestille en utredning fra Telemarksforsking med 13 strukturalternativer for Nordmørskommunene. Kristiansund var med i fire av alternativene:

- Storkommune Nordmøre – Kristiansund, Averøy, Eide, Gjemnes, Tingvoll, Aure, Smøla, Halså og Surnadal.
- Kristiansund, Averøy, Gjemnes, Tingvoll, Halså, Aure og Smøla.
- Kristiansund, Averøy, Gjemnes, Tingvoll, Halså og Eide.
- Kristiansund, Averøy, Gjemnes og Tingvoll.

Utredningene fra Telemarksforsking skulle munne ut i en rapport per hovedmål i reformen, samt en sluttrapport med tilrådning. Følgende rapporter ble levert:

- [Delrapport 1: Om helhetlig og samordnet samfunnsutvikling \(juni 2015\)](#).
- [Delrapport 2: Om bærekraftige og økonomisk robuste kommuner \(juni 2015\)](#).
- [Delrapport 3: Om gode og likeverdige tjenester \(september 2015\)](#).
- [Delrapport 4: Om styrket lokaldemokrati \(oktober 2015\)](#).
- [Sluttrapport: Samlet vurdering \(november 2015\)](#).

I mai ble det innledet samarbeid med de to videregående skolene i Kristiansund om en kommunereformdag på hver av skolene.

I juni ble det foretatt en innbyggerundersøkelse om kommunereformen i Kristiansund. Undersøkelsen ble gjennomført av Telemarksforsking på oppdrag fra kommunen. [Rapporten](#) viste at innbyggerne i Kristiansund er positive til reformen og til å etablere en ny og større kommune sammen med de nabokommunene som ønsker det.

I august ble Orkidékommunene enige om en felles prosessplan for Nordmøre.

Trainée Merete Maurset startet i september og ble delvis knyttet til prosjektet.

I november nedsatte ungdomsrådet en arbeidsgruppe som skulle se på bruken av de 50 000 kronene som var bevilget fra fylkesmannen til ungdomstiltak om reformarbeidet.

I november var kommunereformen eget tema i folkevalgtopplæringen.

I november leverte Telemarksforsking sin sluttrapport. De påpekte behovet for ny kommuneinndeling på Nordmøre og anbefalte sammenslåing av Kristiansund, Averøy, Tingvoll samt hele eller deler av Gjemnes.

Etter initiativ fra Averøy ble det 17. november arrangert fellesmøte mellom forhandlingsutvalgene i Kristiansund, Averøy, Gjemnes, Tingvoll, Halså, Aure og Smøla. Det ble i møtet enighet om å videreføre samarbeidet med flere samlinger.

I slutten av november [vedtok bystyret retningsvalg](#). Et forhandlingsutvalg ble oppnevnt bestående av ordfører Kjell Neergaard, varaordfører Ragnhild Helseth, opposisjonsleder Maritta B. Ohrstrand, rådmann Arne Ingebrigtsen, byplanlegger Odd Arild Bugge, tillitsvalgt Astrid Rønning samt Petter Ingeberg og Merete Maurset. Assisterende rådmann Per Sverre Ersvik tiltrådte utvalget ved årsskiftet. Utvalget fikk mandat til å forhandle med Averøy, Gjemnes, Tingvoll, Halså, Aure, Smøla samt Hitra, Frøya og Hemne. Forhandlingene kunne foregå med enkeltkommuner og med grupper av kommuner. En prosess

der målet var at kommunene, eventuelt noen av dem, sammen skulle enes om en intensjonsavtale om etablering av en ny og større kommune. Kristiansund ville her bli naturlig regionsenter. Hitra, Frøya og Hemne takket i desember nei til å delta i samarbeidet.

2016

I januar var det en workshop i regi av Orkide med tema [Fremtidsanalyse Nordmøre 2035](#).

Smøla vedtok i januar å avslutte arbeidet med reformen. Dette som følge av kommunens spesielle beliggenhet.

I februar [vedtok bystyret innbyggerundersøkelse som sin høringsmetode](#) og inngikk samarbeid med Opinion AS om den praktiske gjennomføringen.

29. februar ble det signert en [intensjonsavtale mellom Kristiansund, Averøy, Gjemnes, Tingvoll, Halså og Aure \(6K – avtalen\)](#). Samarbeidskommunene roste prosessen og det gode samarbeidet som har vært mellom kommunene.

Mandag 4. og tirsdag 5. april var det informasjonsmøte om kommunereformen med alle elevene på Atlanten og Kristiansund videregående skoler samt 10-klassingene ved Atlanten og Frei ungdomsskoler. Rundt 1000 elever deltok. Tirsdag 5. april var det folkemøte i Caroline om intensjonsavtalen. Knappt 60 personer møtte opp. Lørdag 9. april ble det rykket inn en to-siders annonse i Tidens Krav med en [kortversjon av 6K-intensjonsavtalen](#).

I slutten av april ble det gjennomført en [innbyggerundersøkelse om 6K-intensjonsavtalen](#) blant innbyggerne i Kristiansund. 1200 personer, i et representativt utvalg, ble telefonintervjuet. Aldersgrensen var 16+. Rapporten viste at 79 prosent av innbyggerne ønsker en ny og større kommune. 13 prosent svarte «nei» og 8 prosent «vet ikke».

Resultatene etter folkeavstemmingen 25. april i nabokommunene viste at det ikke var flertall i noen av kommunene for 6K-samarbeidet. Avstemmingsresultatet i Averøy, Tingvoll viste at flertallet av de som hadde stemt ønsker å fortsette som egen kommune, med 6K som andrevalg. I Aure ønsker man også å stå alene med et alternativ mot Hemne, Halså, Snillfjord som andrevalg. I Halså var det flertall for alternativet Aure, Hemne, Halså, Snillfjord. Gjemnes hadde innbyggerundersøkelse. Den viste at om lag 50 prosent ønsker å fortsette som egen kommune, og at om lag 50 prosent ønsker sammenslåing med Molde eller Kristiansund med omtrent lik fordeling av svarene.

Det ble i mai, etter at signalene i nytt inntektssystem var gitt, tatt initiativ til nye samtaler med forhandlingsutvalget i Gjemnes. [Intensjonsavtale ble signert 20. mai](#). Gjemnes avholdt folkeavstemming 6. juni. 51 prosent stemte for å fortsette som egen kommune.

Oversikten viser at oppfordringen om en god lokal prosess er godt oppfylt, og at det foreligger et godt beslutningsgrunnlag. Utgiftene til dette prosjektet er i all hovedsak finansiert av skjønnsmidler fra fylkesmannen.

Kommuneinndelingen på Nordmøre bør endres

I [nyhetsbrev for juli 2015](#) skrev fylkesmannen i Møre og Romsdal blant annet at kommunestrukturen i fylket ikke tilfredsstillende målene i kommunereformen. Det ble anmodet om at kommunene i sitt arbeid, tar utgangspunkt i dagens ståsted, samt den kunnskap de måtte ha om analyser og trender i samfunnet de neste 30 til 50 årene når de skal vurdere sammenslåingsalternativene. I følge fylkesmannen er det ut fra hovedmålene i reformen, viktig å bygge nye kommuner rundt naturlige bo- og arbeidsmarked-er, hvor man kan fremme vekst og utvikling på alle samfunnsområder.

Med utgangspunkt i rammene og målene for kommunereformen mener også rådmannen det er et reformbehov knyttet til dagens kommuneinndeling på Nordmøre. Dette er også påpekt i sluttrapporten fra Telemarksforskning. Behovet for endret kommuneinndeling er hovedsakelig som følge av de utfordringene kommunene står foran blant annet i forhold

til anstrengt økonomi, endring av inntektssystemet, befolkningsutvikling, næringsutvikling, økende krav til kommunale tjenester og forslaget om overføring av flere oppgaver til kommunene. Kristiansund og nabokommunene er gjensidig avhengig av hverandre. Det som er viktig for Nordmøre, er viktig for Kristiansund. I forhold til større gjennomslagskraft ovenfor både stat og fylke, attraktivitet samt for bedre å kunne møte fremtidens utfordringer, mener rådmannen det er et klart behov for å etablere en ny og større kommune på ytre Nordmøre med Kristiansund som et naturlig regionsenter. En større Nordmørskommune vil også ha større gjennomslagskraft i den regionen som blir etablert som følge av den nasjonale regionreformen.

I forhold til det nasjonale målet om gode og likeverdige tjenester er små kommuner sårbare, særlig i forhold til små og spesialiserte tjenester. Økende krav til de kommunale tjenestene og overføring av nye oppgaver blir en stor utfordring, spesielt i små kommuner. Dette stiller store krav til den enkelte kommune i forhold til blant annet planlegging, koordinering, styring/ledelse og kompetanse. En større kommune får utvilsomt bedre kapasitet og kompetanse på dette området. En større kommune vil også føre til større fagmiljø, mer stabile arbeidsmiljø, bedre habilitet og større bredde i kompetansen.

På samfunnsutviklingsområdet mener rådmannen at en større kommune har bedre mulighet til overordnet planlegging, samt å gjennomføre en mer samordnet lokal og regional utvikling i forhold til arealbruk, samfunnsikkert- og beredskap, transport, næring, miljø og klima. En større Nordmørskommune vil også i langt større grad samsvare med de naturlige bo- og arbeidsmarkedsregionene.

En større kommune får også et bedre ressursgrunnlag samt en mer variert befolknings- og nærings sammensetting. Dette gjør lokalsamfunnet mindre sårbart i forhold til uforutsette hendelser og utviklingstrekk som påvirker økonomien. Det er ikke kvaliteten på dagens tjenester som er den største utfordringen, men derimot det kravet til kompetanse, kapasitet og omstilling vi står foran i tiden som kommer. Forslaget til nytt inntektssystem gir negative utslag for flere av småkommunene. Rammevilkårene gjør at kommunene må jobbe med mindre byråkrati og smartere løsninger for å kanalisere mer penger til tjenesteproduksjon. Større kommuner har bedre mulighet til å gjøre en slik tilpasning. En større kommune får også bedre effektiviseringspotensial og kan lettere ta ut stordriftsfordeler. Mindre kommuner får utfordringer med smådriftsulempen. Nytt inntektssystem forsterker dette. De økonomiske tilskuddene som gis i forbindelse med kommunereformen i form av engangstilskudd, reformstøtte og videreføring av økonomiske tilskudd (basis- og småkommunetilskudd) i 20 år gir også de nye kommunene bedre tid til nødvendig omstilling.

Kristiansund er den kommunen på Nordmøre som deltar i flest interkommunale samarbeid. Kommunen ville klart seg bedre økonomisk uten flere av disse, men har likevel valgt å ta en regionsenterrolle i dette arbeidet. Nabokommunene er i langt større grad avhengig av det interkommunale samarbeidet. Det er samtidig en grense for hvor mange interkommunale samarbeid en liten kommune kan ha, før det går ut over styrings- og utviklingsmulighetene i den enkelte kommune. Et av målene i kommunereformen er færre interkommunale samarbeid og dermed mer direkte styring av tjenestene. Ved å fortsette som egen kommune blir småkommunene mer avhengig av interkommunalt samarbeid og må akseptere at flere tjenester utføres av en vertskommune. Tilføring av nye oppgaver kan øke behovet for flere interkommunale samarbeid. En større kommune vil i liten grad ha behov for interkommunale samarbeid og er samtidig bedre rustet til selv å betjene de nye oppgavene som overføres. Samtidig må den nye kommunen, som ny juridisk enhet, reforhandle eksisterende interkommunale samarbeid. Fordelingsnøkklene mellom kommunene kan bli endret som følge av dette og kan føre til økte utgifter for den enkelte kommune.

Retningsvalg for Kristiansund

Med utgangspunkt i utredningene fra Telemarksforsking, og etter en samlet vurdering ga [bystyret 24. november 2015](#) forhandlingsutvalget mandat til å inngå forhandlinger med

Averøy, Gjemnes, Tingvoll, Halså, Aure, Smøla samt Hitra, Frøya og Hemne. Målet var etablering av en ny og større kommune med Kristiansund som regionsenter.

Hitra, Frøya og Hemne takket i desember 2015 nei til å delta i dette samarbeidet. Smøla valgte i januar 2016 å avslutte det videre arbeidet med kommunereformen. Dette hovedsakelig som følge av geografiske forhold.

6K-samarbeidet

Fra desember 2015 og ut februar 2016 var det forhandlinger mellom Kristiansund, Averøy, Gjemnes, Tingvoll, Halså og Aure, også kalt 6K-samarbeidet. Mandag 29. februar ble [6K-intensjonsavtalen](#) underskrevet. Hvis avtalen realiseres vil det føre til en ny kommune med litt over 41 000 innbyggere. En kommune som oppfyller målene i kommunereformen og som kan løse de fleste oppgaver selv med få behov for interkommunale samarbeid. Dette alternativet kan også ivareta de nye oppgavene som foreslås overført til kommunene.

Dette strukturalternativet (inkludert Smøla) fikk også relativt gode score i utredningene fra Telemarksforskning, men det ble samtidig pekt på avstandsulemper og at alternativet i liten grad utgjorde en naturlig hverdagsregion. Telemarksforskning mener at geografi og avstander er en av de største utfordringene på Nordmøre. Som følge av dette anbefaler heller ikke Telemarksforskning de største geografiske strukturalternativene. Dette som følge av store avstander, dårlige samferdselsløsninger, samt at de største alternativene dekker flere bo- og arbeidsmarkedsregioner, noe som kan føre til interessemotsetninger og utfordringer med å etablere felles identitet.

Innbyggerhøring

I samsvar med bestemmelsene i [inndelingsloven](#) (§10) ble 6K-intensjonsavtalen forelagt innbyggerne i de aktuelle kommunene til høring. I dette samarbeidet var det bare Kristiansund som hadde ett alternativ. De øvrige kommunene hadde fra to til fire. Bystyret vedtok innbyggerundersøkelse som høringsform i Kristiansund. I de øvrige kommunene var det folkeavstemming, eller en kombinasjon av innbyggerundersøkelse og folkeavstemming. Orkidékommunene var enige om 25. april som felles dato for avslutning av høringene.

Resultatene etter innbyggerhøringene 25. april var slik for 6K-kommunene:

Kommune	Del-taking	6K	Egen kommune	Andre alternativ	Type høring
Kristiansund	1200	79 %			Innb.und
Gjemnes	300	25 %	50 %	25 %	Innb.und
Averøy	56,1 %	28,5 %	61,5 %	10,5 %	Folkeavst.
Tingvoll	46,6 %	24,4 %	70,7 %		Folkeavst.
Halså	60,8 %	9 %	27 %	63 %	Folkeavst.
Aure	55,2 %	5,6 %	76,4 %	15,2 %	Folkeavst

Hovedfunnene fra [innbyggerundersøkelsen som ble gjennomført i Kristiansund i april 2016](#) er entydig og positiv. 79 prosent ønsker at det blir etablert en ny og større kommune med Kristiansund som regionsenter. 53 prosent opplyste at de er interessert i temaet. Flertallet tror også at målene i intensjonsavtalen blir oppnådd og at kvaliteten på de kommunale oppgavene blir løst bedre. Dette samsvarer godt med resultatene fra [innbyggerundersøkelsen som ble gjennomført i juni 2015](#) av Telemarksforskning. Den viste at Kristiansunderne generelt er mer positive til kommunesammenslåing enn å fortsette som egen kommune.

Høringsinnspill fra andre i Kristiansund

I forbindelse med høringen av intensjonsavtalen ble det også gjort henvendelse til Rådet for funksjonshemmede, Eldrerådet, Ungdomsrådet, Hovedtillitsvalgte, Høgskolesenteret

samt Kristiansund og Nordmøre næringsforum (KNN). Andre som ønsket å komme med innspill ble også oppfordret til dette.

- **KNN** valgte å svare via [innlegg i TK 23. mars](#) og er svært positiv. «*Intensjonsavtalen de seks kommunene har gått sammen om, er det beste grepet om Kristiansunds- og Nordmøres utvikling vi har sett på lenge. Dette er det som trengs for å snu utviklingen der den i dag går i feil retning. Og det er det vi trenger for å forsterke utviklingen på de områdene der Kristiansund og Nordmøre allerede har suksesshistoriene*»
- **Ungdomsrådet** [skriver 25. april](#) at de generelt er positive til intensjonsavtalen. De peker på viktigheten av at ungdomsrådet har representanter fra hele den nye kommunen. Videre påpekes viktigheten av at det blir etablert gode lokaldemokratiske ordninger. Et godt kollektivtilbud og bedre samferdsel er viktig. Det samme gjelder muligheten for å ta lokal høyskole-/universitetsutdanning. Det er viktig å opprettholde livskraftige lokalsamfunn. Det nye opera- og kulturhuset bør realiseres.
- **Samarbeidsforumet for hovedtillitsvalgte** påpeker i [skriv av 25. april](#), viktigheten av involvering og medbestemmelse i den videre prosessen. De påpeker også viktigheten av at basistjenester er nær der folk bor og at det blir servicesenter i hvert av dagens kommunesenter. Tjenester som ikke er stedsbundet bør fordeles.
- **Rådet for funksjonshemmede** behandlet saken [7. april](#) og påpeker viktigheten av generell universell utforming samt at den nye kommunen legger forholdene til rette for sårbare grupper, spesielt personer med utviklingshemninger, psykiske lidelser og lignende. En god, rask og effektiv hjemmetjeneste er viktig
- **Andre innspill** – Kommunen hadde også opprettet en egen epostadresse for andre innspill. Her kom det tre innlegg. Alle var positive til intensjonsavtalen og mente at flere kommuner gjerne bør komme i tillegg til de 6 som er med i avtalen.

Arbeidet med å etablere en ny og større kommune bør videreføres

Med utgangspunkt i utredningene og anbefalingene fra Telemarksforskning, de intensjonsavtalene som er fremforhandlet og rådene som ble gitt i innbyggerhøringene, så synes det vanskelig å videreføre arbeidet med 6K-avtalen i sin helhet. Dette gjelder spesielt i forhold til Aure og Halså som har svært lav innbygger-score for 6K-alternativet. Som følge av dette har kommunene selv prioritert et annet retningsvalg. Averøy, Gjemnes og Tingvoll har en score på rundt 25 prosent for 6K- alternativet.

Rådmannen mener fortsatt at det er behov for en ny kommuneinndeling på Nordmøre, men tilrår nå, etter de kommunevise behandlingene at det begrenses til færre kommuner. En eventuell ny kommune som omfatter Kristiansund, Gjemnes, Averøy og Tingvoll synes derfor mest naturlig.

Muligheten for å etablere en ny og større kommune er fremdeles tilstede, men det kan ta litt lengre tid og styres i stor grad av ytre faktorer, blant annet endret inntektssystem, oppgavefordeling, fylkesmannens tilrådninger og Stortingets vedtak om kommuneinndelingen i Norge. Det er iverksatt incentiver for konsolidering, og det er grunn til å tro at arbeidet og virkemidlene videreføres.

Kristiansund – Averøy – Gjemnes - Tingvoll

I intensjonsavtalen mellom Gjemnes og Kristiansund er det også tatt inn et punkt om at andre kommuner er velkomne til å slutte seg til, dersom det blir aktuelt, på de premisser denne avtalen er bygd på.

Slik rådmannen ser det, og i samsvar med anbefalingen fra Telemarksforskning, kan dette være særlig aktuelt for Averøy og Tingvoll som Kristiansund har et tett samarbeid med, og som utgjør samme bo- og arbeidsmarkedsregion.

Av de strukturalternativene som Kristiansund inngår i er alternativet Kristiansund, Averøy, Gjemnes og Tingvoll det minste i forhold til geografi. Avstandene er også slik at de kan fungere hensiktsmessig i en ny kommune. Samtlige tidligere kommunesenter kan nå hverandre på under en time. Dette alternativet er også blant de som fikk høyest

score i spørreundersøkelsen som ble gjort i juni i 2015. Det er dette alternativet Telemarksforsking anbefaler for Kristiansundsområdet i sin sluttrapport.

Telemarksforsking har sett på fordeler og ulemper ved alternativet Kristiansund, Averøy, Gjemnes og Tingvoll knyttet til økonomi, tjenestetilbud, samfunnsutvikling samt lokal-demokrati og anførte følgende i november 2015 (økonomi er beregnet etter nåværende inntektssystem. Forslag til nytt inntektssystem kom våren 2016):

Fordeler og ulemper Kristiansund – Averøy – Gjemnes - Tingvoll

Tema	Fordeler	Ulemper
Økonomi	<p>De økonomiske virkemidlene i kommunereformen vil utgjøre til sammen 70 millioner i engangsstøtte og reformstøtte.</p> <p>Våre beregninger viser at det kan være mulig å hente ut effektiviseringsgevinster knyttet til administrasjonen og tjenester på til sammen 23 mill. kroner. Dette utgjør 0,9 prosent av brutto driftsinntekter.</p>	<p>Inndelingstilsk. bidrar til at den nye kommunen mer eller mindre får beholde inntektsnivået før sammenslåing. Våre beregninger viser at rammetilskuddet vil være 2,3 mill. mindre de første 15 årene. Deretter trappes tilskuddet ned i perioden 15-20 år etter sammenslåingen. Innen 20 år må det være realisert et effektiviseringspotensial minst tilsvarende størrelse på inndelingstilskuddet. Nedgangen etter 20 år vil være -51,8 mill.</p> <p>Samlet netto driftsresultat for kommunene i 2013 var på 0,8 prosent av brutto driftsinntekter. Dette er lavere enn nivået på 3 prosent som var anbefalt i 2013.</p>
Tjenestetilbud	<p>Sammenslåing vil føre til tilnærmet ingen behov for interk. tjenestesamarbeid. Dette kommer av at kommunen i større grad vil kunne håndtere oppgavene selv.</p> <p>En sammenslåing vil i noe grad gjøre de involverte kommunene i bedre stand til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon og øke valgfriheten. Samtidig kan økte avstander og større fagmiljø redusere eventuelle habilitetsutfordringer.</p> <p>Sammenslåing vil i noe grad føre til positive endringer i tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse. Særlig vil dette gjelde for spesialiserte tjenester. Basistjenester som skole, barnehage, hjemmetjenester og sykehjemstjenester vil kunne videreutvikles der folk bor.</p>	<p>Det vil være en geografisk avstand innad i kommunen som gjør at dersom enkelte tjenester blir samlokalisert, kan det også bli lengre avstand og redusert tilgjengelighet for innbyggerne til de aktuelle tjenestene. Behov for sammenslåtte tjenester vil være avhengig av hva som kreves av fagmiljøer for å levere gode og effektive tjenester.</p>
Samfunnsutvikling	<p>Pr i dag 35 711 innb. Forventet vekst til over 43 000 i 2040. Det gir en kommune med tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse til å drive samfunnsutviklingsarbeid.</p> <p>Kristiansund blir et naturlig kommunesenter i en ny kommune. Det er det største tettstedet, og er kommunen som har høyest innpendling.</p> <p>Kommunen har en variert næringsstruktur med arbeidsplasser i både basis-, besøk- og regionale næringer, og noen arbeidsplasser i vekstbransjer.</p>	<p>Kommunene er ikke i samme bo- og arbeidsmarkedsregion, og Gjemnes kommune har over 25 prosent utpendling til Molde.</p> <p>Selv om avstanden i dette strukturalternativet er kortere enn de foregående, så er det fortsatt nesten 1 time reisevei fra Kristiansund til Tingvoll.</p>
Lokal-demokrati	<p>Ved gitte forutsetninger (valgresultat, antall partier som stiller til valg og størrelse på kommunestyret) vil sammenslåing føre til flere partier å stemme på. Dette vil gi økt representasjon av meninger og flere politiske valgmuligheter.</p> <p>Kommunene som inngår i sammenslåing kan i noe grad kalles «hverdagsregioner» i dag. Det gjør det noe lettere å skape en felles identitet enn om det var svært lite interaksjon mellom kommune.</p> <p>På grunn av avstander, færre folkevalgte</p>	<p>En kommunesammenslåing vil gi færre folkevalgte, noe som kan føre til større avstand mellom innbygger og politikere. En sammenslåing vil derimot kunne øke mulighetene for innbyggermedvirkning på andre måter.</p> <p>Sammenslåing vil i utgangspunktet føre til liten endring i muligheten for innbyggermedvirkning.</p> <p>Det blir fortsatt behov for interkomm. samarbeid i regionen etter en sammenslåing, noe som er negativt for lokaldemokratiet.</p>

m.m., vil det være noe behov for tiltak for å styrke lokaldemokratiet.
--

Kristiansund - Gjemnes

Etter innbyggerhøringene 25. april og etter at forslag til [nytt inntekssystem for kommunene](#) var offentliggjort, ble det opprettet ny kontakt mellom Gjemnes og Kristiansund. Gjemnes kommune ser ut til å komme dårlig ut med nytt inntektssystem og ønsker derfor på nytt å vurdere sammenslåing med Molde eller med Kristiansund.

Fredag 20. mai ble det signert en [intensjonsavtale mellom Gjemnes og Kristiansund](#). Gjemnes har også, sammen med Nesset kommune, signert en tilsvarende avtale med Molde kommune.

I tilknytning til disse intensjonsavtalene har Telemarksforskning, på oppdrag fra Gjemnes, gjort en utredning knyttet til de to strukturalternativene. [Utredningen ble levert 6. juni](#). Rapporten viser at Gjemnes har relativt god kontroll på økonomien i dag, men står i likhet med øvrige kommuner ovenfor betydelige utfordringer i perioden 2020 til 2040 som følge av «eldrebølgen». Innføring av nytt inntektssystem kan føre til at Gjemnes får et nedtrekk på om lag 4,1 millioner kroner per år.

Når man ser samlet på effektene av nytt inntektssystem så kommer alternativet Kristiansund-Gjemnes bedre ut enn alternativet Molde-Gjemnes-Nesset. Dette skyldes i hovedsak at endringene i utgiftsutjevningen slår positivt ut for Kristiansund.

Telemarksforskning har gjort følgende oppsummering av fordeler og ulemper knyttet til de to strukturalternativene.

De to alternativene vi har vurdert ligner i noe grad på hverandre. I begge er det en eller to små kommuner som går sammen med en større regionsenterkommune. Det gjør at flere av vurderingene av alternativene er like. Vi har her oppsummert kort noen av de viktigste vurderingene:

- Begge strukturalternativene vil ha et innbyggertall som er høyere enn det anbefalte minstenivået til ekspertutvalget med 15–20 000 innbyggere. Ekspertutvalget mener en minstestørrelse på 15–20 000 innbyggere vil ha en positiv effekt på kriteriene tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse innenfor tjenesteyting og samfunnsutvikling, samt være positivt på kapasitet og kompetanse hos administrasjonen til å utarbeide gode beslutningsgrunnlag for politikere. En sammenslåing av Gjemnes og Kristiansund ville per 1.1.2016 gitt innbyggertall på 27 119, mens en sammenslåing av Gjemnes, Molde og Nesset ville gitt et innbyggertall på 32 295. Dersom Midsund blir med en i ny kommune vil innbyggertallet øke med 2 088 innbyggere.
- Kommunesammenslåing vil spesielt for Gjemnes sin del bety behov for færre interkommunale samarbeid. Begge de nye kommunene vil kunne håndtere dagens oppgaver selv, samt ta på seg nye oppgaver. Det er imidlertid lite trolig at noen av dem vil være av en slik størrelse at de kan påta seg oppgaver knyttet til videregående opplæring og kollektivtrafikk. Mindre interkommunalt samarbeid er blant annet positivt for den politiske styringen, som blir mer direkte. En ulempe kan være at en del mindre kommuner rundt de nye kommunene fortsatt vil ha behov for samarbeid. Det vil gjøre at styringen fortsatt vil være kompleks, men det kan bety at færre «enheter» inngår i hvert samarbeid.
- En ulempe med sammenslåing kan være at avstandene innad i en ny kommune blir større. Dette kan være negativt for innbyggerne dersom tjenester sentraliseres, og at det blir mer krevende å engasjere seg i politisk arbeid. I intensjonsavtalene er det lagt føringer på at tjenester som innbyggerne bruker ofte skal lokaliseres som i dag, nær der folk bor, og at det skal arbeides for å bedre den digitale tilgangen der det er mulig til andre tjenester. Det er også foreslått tiltak i begge intensjonsavtalene for å sikre at det skal være mulig å engasjere seg politisk og at avstanden mellom politikere og innbyggere ikke skal bli for stor. For eksempel foreslås det i avtalen mellom Gjemnes, Molde og Nesset at det skal etableres en prøveordning med lokalutvalg i Gjemnes og Nesset. Uansett vil antallet innbyggere bak hver kommunestyrerepresentant øke, men dette skal blant annet kompenseres ved at flere folkevalgte enn ordføreren frikjøpes og at de frikjøpte har kontor både i kommunesenteret og i de gamle kommunehusene.
- Å oppnå helhetlig og samordnet samfunnsutvikling er et viktig mål for regjeringen, og kriteriet funksjonelt samfunnsutviklingsområde hos ekspertutvalget ivaretar dette. Ekspertutvalget peker blant annet på at alle kommuner som har mer enn 25 prosent pendling fra en kommune til en annen, bør utgjøre en kommune. Gjemnes har mer enn 25 prosent pendling

til Molde, og ut fra kriteriet bør det være alternativet Gjemnes, Molde og Nesset som er mest aktuelt. Gjemnes tilhører også bo- og arbeidsmarkedsregion Molde. Ingen av alternativene bidrar imidlertid til å samle kommunene i funksjonelle samfunnsutviklingsområder siden mange av kommunene som tilhører bo- og arbeidsmarkedsregion Molde og Kristiansund ikke er med. I begge alternativene vil reiseavstanden fra Batnfjord til det nye kommunesenteret (som i intensjonsavtalene er avtalt til å være Kristiansund og Molde) være under 45 minutter som er definert som en akseptabel pendlingsavstand. Avstanden er imidlertid høyere for andre steder i Gjemnes.

- Etter å ha vært på ROBEK i flere år kom Gjemnes ut av registeret i 2015 etter at årsregnskapet for 2014 var godkjent. Gjemnes har også forholdsvis gode økonomiske nøkkeltall de siste årene. Av de to strukturalternativene fremstår per i dag alternativet med Molde som mest gunstig. Kristiansund er per i dag på ROBEK, og vi finner liten effekt på rammetilskuddet de første 15 årene etter sammenslåing (+0,9 mill. kr årlig) i dette alternativet. I det andre alternativet er verken Molde eller Nesset på ROBEK, og en innlemming av Nesset i en ny kommune vil sikre økte kraftinntekter siden Nesset har overskudd av konsesjonskraft. Vi finner en noe større effekt på rammetilskuddet de første 15 årene i denne sammenslåingen (+2,9 mill. kr årlig). Dersom Gjemnes blir stående alene, finner vi samlet en negativ effekt på -4,1 mill. kr årlig. Ved å stå alene vil også Gjemnes gå glipp av de økonomiske virkemidlene som er stilt til rådighet gjennom kommunereformen.
- Endringene ved at Midsund eventuelt blir en del av ny kommune sammen med Gjemnes, Molde og Nesset er begrenset siden kommunen kun har i overkant av 2 000 innbyggere. Det vil kunne ha en positiv effekt på hvor mange partnere som inngår i interkommunalt samarbeid. Midsund er også en del av bo- og arbeidsmarkedsregion Molde, og slik sett vil en i noe større grad nærme seg et funksjonelt samfunnsutviklingsområde. Midsund har også forventet vekst i folketallet mot 2025, i motsetning til Gjemnes og Nesset. Både Molde og Kristiansund har forventet vekst. Dersom Midsund inngår i sammenslåingen vil engangsstøtten øke med 10 mill. kr og reformstøtten med 5 mill. kr. Men i intensjonsavtalen mellom Molde og Midsund kommune er det skrevet at reformstøtten (dersom de to kommunene slår seg sammen) på 20 mill. kr i sin helhet, skal brukes til tiltak i Midsund kommune. Det står også henvisning til dette i intensjonsavtalen mellom Gjemnes, Molde og Nesset at dersom Midsund kommune blir en del av den nye kommunen, er 20 mill. kroner av reformstøtten disponert. Antall kommunestyre-representanter vil neppe økes ved at Midsund inngår, det legges til grunn i begge avtalene at kommunestyret skal bestå av 2 representanter per 1000 innbyggere. I avtalen mellom Gjemnes, Molde og Nesset begrenses dette tallet oppad til 59 representanter.

Folkeavstemningen i Gjemnes ble avsluttet mandag 6. juni. Valgdeltakelsen var 64 prosent. 51 prosent stemte for å fortsette som egen kommune, mens 47 prosent ville ha større kommune. 2 prosent stemte blankt. På spørsmålet om hvem Gjemnes i tilfelle bør slå seg sammen med, svarte 45,1 prosent at de ønsker Kristiansund, mens 50,2 prosent foretrekker Molde og Nesset. 4,7 prosent stemte blankt. Gjemnes behandler saken om kommunereformen i formannskapet 20. juni og i kommunestyret 28. juni.

Rådmannens vurdering for Kristiansund

Etter en samlet vurdering av faktagrunnlaget og de utredningene som er gjort i denne saken mener rådmannen det er behov for en ny kommuneinndeling på Nordmøre. Slik rådmannen vurderer det vil en større Nordmørskommune ha større gjennomslagskraft i den regionen som etableres som følge av regionreformen.

Siden kommunereformen ble lansert i 2014 har bystyret vist positiv holdning til etablering av en ny og større kommune med Kristiansund som regionsenter. Dette går også klart fram av det mandatet som bystyret ga forhandlingsutvalget. Resultatene etter de to innbyggerundersøkelsene er også entydig på at innbyggerne i Kristiansund ønsker etablering av en ny kommune framfor å fortsette slik som i dag.

Slik rådmannen ser det kan etablering av en ny kommune bestående av Kristiansund, Averøy, Tingvoll og Gjemnes bli en bærekraftig kommune som oppfyller de nasjonale målene i kommunereformen, og som er godt i stand til å møte morgendagens utfordringer. Den nye kommunen vil få rundt 36 000 innbyggere.

Rådmannen vil også peke på at dette har vært en god lokal prosess både internt i Kristiansund og ikke minst i forhold til nabokommunene. Samarbeidet med nabokommunene har vært meget godt og konstruktivt.

Stortinget bestemmer

I henhold til kommuneloven (§39 b) er innbyggerhøringen kun rådgivende. Kommune-styrene har i sin behandling av kommunereformen, plikt til å gjøre en selvstendig vurdering når de behandler saken innen fristen 1. juli 2016.

Fylkesmannen har frist til 1. oktober med å avgi sin innstilling. Fylkesmannen skal i sin vurdering, på selvstendig grunnlag, se på helheten i regionen og fylket og vurdere dette i forhold til hovedmålene i reformen. I et intervju med [Sunnmørsposten 20. mai](#) opplyser fylkesmannen at han i sin innstilling må vurdere om forslagene fra kommunene samsvarer med bestillingen fra Stortinget, og at hans innstilling derfor kan avvike noe fra vedtakene som noen av kommunene har fattet.

Det er Stortinget som har myndighet til å bestemme kommuneinndelingen i Norge. I forbindelse med den pågående kommunereformen skjer dette i juni 2017 etter en helhetlig vurdering og innstilling fra kommunal- og moderniseringsdepartementet.

De nye kommunene settes i drift 1. januar 2020. Unntaket fra dette er de få sammenslåingsprosjektene som har valgt «Lyntog-alternativet» med tidligere igangsetting.

Klima- eller miljøkonsekvenser av forslaget: I intensjonsavtalen for 6K samarbeidet er det anført at den nye kommunen har en målsetting om å utvikle et kompetansesenter på grønn energi og fremtidige energiløsninger. Kommunen skal utvikles til en øko-kommune, og en nasjonal spydspiss for det grønne skiftet.

Saken planlegges informert/involvert på følgende måte

Saken, og behandlingen av denne publiseres på kristiansund.no under fanen politikk og er søkbar i innsynsmodulen. Videre som nyhetssak på kristiansund.no, som egen sak under «kommunereformen» hjemmesiden, på kommunens facebookside, i infobladet Kristiansund og via media.

Arne Ingebrigtsen
rådmann

Petter Ingeberg
Prosjektleder